

MKF VÄLKMAKSELAHENDUSTE TÖÖGRUPP

Eesti
Pangaliit

RAHANDUSMINISTEERIUM

VÄLKMAKSELAHENDUSTE ARENDAMISE TEEKAARDI JÄRGIMINE

Mihkel Nõmmela

Eesti Pank

Välkmaksetega on liitunud **SEB Pank, Swedbank, LHV Pank ja COOP Pank**

Kaetud on ca 94% kõigist IBAN maksekontodest.

Euroopas on liitunud **51% kõigist SEPA tavamakseid pakkuvatest teenusepakkujatest.**

Riigisisestest pankadevahelistest maksetest liikus oktoobris välguna **52%**.

Hinnanguliselt $\frac{3}{4}$ maksetest liigub pankade siseseselt, seega on välkmaksete osakaal ca **88%**.

Välkmaksete kaetus võimaldab Eestis välja arendada uusi makselahendusi

2019. a. alguses kutsuti kokku ekspertgrupp eesmärgiga pankade ja ettevõtjate koostöös leida iga eestimaalase digi-rahakotti sobivad välkmakselahendused.

Visioon:

- SEPA välkmakse kui võrdväärne makseviis kaardimaksete ja sularaha kõrval.
- Samm digitaalsema ühiskonna suunas.
- „Elektrooniline sularaha“

Töögrupp leppis kokku, et

- igapäevaste isikutevaheliste pangaülekannete tegemine muuta sama lihtsaks nagu on sularaha kasutamine;
- võimaldada inimestel raha küsida ja / või tasuda ka isikutevaheliste ostu-müügitehingute või jagamismajanduse teenuste eest.

Ettevõtetele (sh kaupmehed ja teised teenindussektori ettevõtjad) suunatud välkmakselahenduste puhul võetakse eesmärgiks

- muuta igapäevaste ostude ja teenuste eest tasumine sama lihtsaks nagu kaardi- või ka sularahamakse puhul;
- võimaldada ettevõtetel oma klientidelt välkmakseid vastu võtta, kasutades elektroonilisi rahaküsimise sõnumeid koos e-arve või e-kviitungi edastamisega;
- võimaldada kaupmeestel ühe lahendusega vastu võtta e-kaubanduse välkmakseid otse kõigist pankadest;
- lihtsustada kaupmehe poolseid tagasimakseid, näiteks tagastatud kauba jms korral.

Kommertsmaksed (1)

Kasutusjuhud

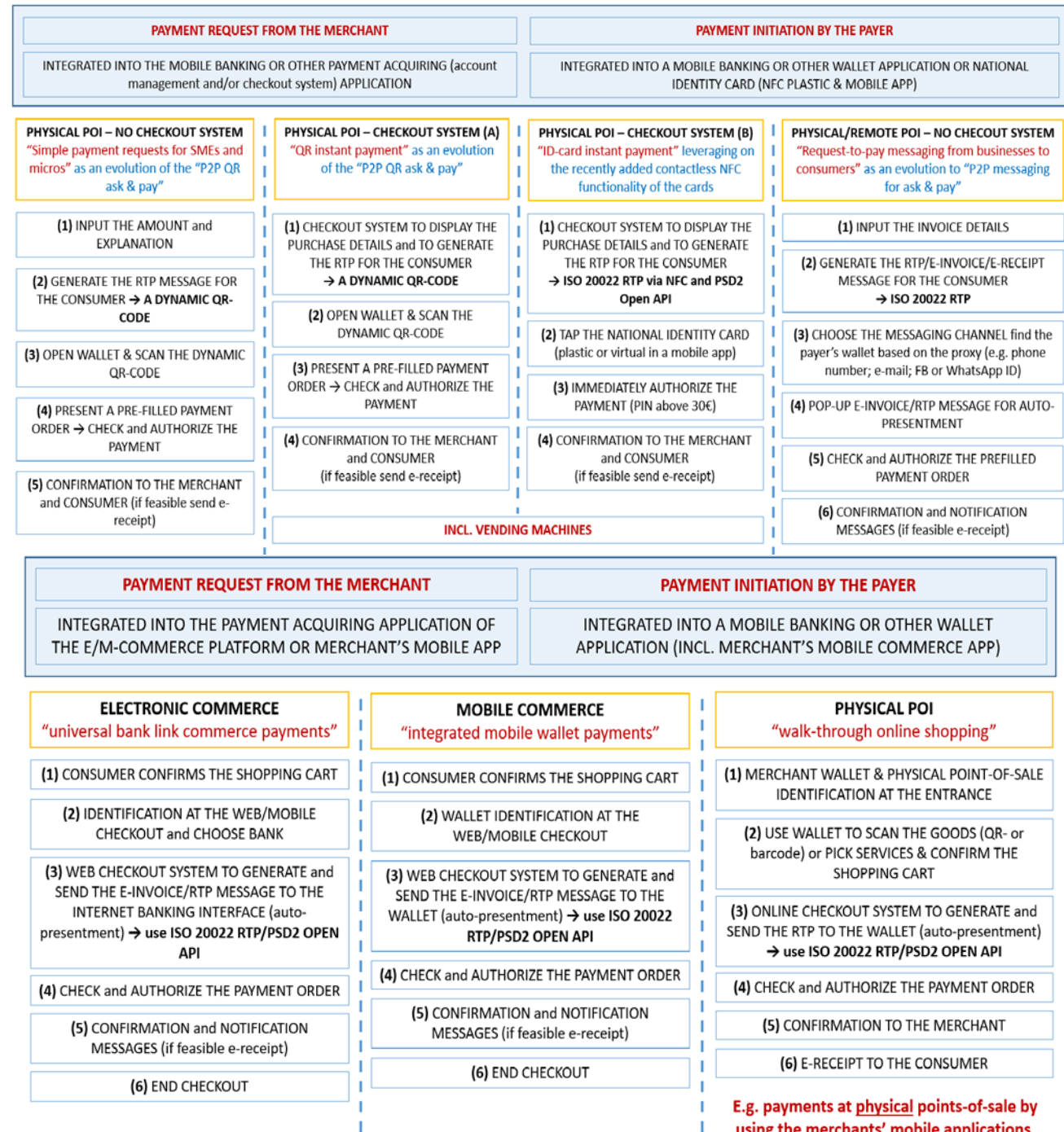
Müügikohas kohapeal

- Simple payment requests
- QR instant payments
- ID-card instant payments
- Request-to-pay (RTP) messaging from businesses to consumers

E- ja m-kaubanduses

- Universal bank link commerce payments
- Integrated mobile wallet payments
- Walk-through online shopping

07.02.2020

Kommertsmaksed (2)

Põhifunktsioonid

- lisaks e-arve, e-kviitung või muu e-dokument;
- välmakse viibates;
- maksete automatiseerimine sarnaselt e-arve püsimaksetele

As an evolution of the Instant P2P solutions, the Instant C2B payment solutions should enable ...

the PAYEE to	the PAYER to
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>create and send digital payment requests</i>, either by using <ul style="list-style-type: none"> a) machine readable Request-to-Pay (simple RTP) messages that are transferred immediately (in a few seconds) to the payer's mobile banking or other wallet solution; b) enriched RTP, incl. attached purchase details (e-receipt) or e-invoice; or c) dynamic QR-codes to transmit simple RTPs, linked to concrete payment purposes, that can be scanned by the payer's mobile banking or other wallet application from the screen of the smartphone 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>initiate simple mobile instant payments</i>, based on payment requests, triggered by <ul style="list-style-type: none"> a) pop-up messages of received simple RTPs for immediate presentation & payment; or b) pop-up messages of received enriched RTPs (e-invoices/receipts) for immediate presentation & payment; or c) scanning of dynamic QR-codes, linked to concrete payment purposes, from the screen of the payee's smartphone that immediately present a prefilled payment order for authorization
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>create payment request for contactless SEPA instant payments</i>, using NFC peer-to-peer (<i>Near Field Communication</i>) to transmit simple RTPs for authorization with the National Identity Card 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>initiate contactless SEPA instant payments</i>, using the NFC functionality of the national identity card to immediately authorize the Simple RTP
<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>get immediate confirmation messages</i> of received payments for reconciliation (in a few seconds) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>get confirmation messages</i> of successful payments (immediately)
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>have a one-click payment experience up to 30 EUR</i>, otherwise use means of strong customer authentication for authorizing a payment transaction (as per the legal framework set by the revised Payment Services Directive, PSD2) and if feasible consider reusing the e-invoice standing order practice for automated request-to-payments to trusted beneficiaries

Ajaraamis püsimine

**Pangad, makseasutused ja
finantstehnoloogiaettevõtted võtsid
eesmärgiks arendada:**

1. Lihtsad ja kohesed mobiilimaksed „otse telefoniraamatust“ koos pankade vahel toimiva rahaküsimise funktsiooniga

Esialgne kokkulepe:

Q4 2019 (telefoninumber) → **2020** (rahaküsimise sõnum / QR-kood)

Hetkeseis:

Nimemaksed e proxy andmebaasilahendus ei jõua Eesti turule planeeritud **Q4 2019**. Põhjuseks on olnud erinevad nägemused juriidilistes küsimustes, mis nüüdseks on lahendatud. Pankade sõnul võib oodata lahenduse live'i minekut **Q1 2020** või hiljemalt **Q2 2020**.

Kuna pankade prioriteet on olnud proxy andmebaasilahendus, siis teised lahendused (QR, pankade-vaheline RTP) on jäänud hetkel ootele. Soov on täita teekaardis seatud eesmäärke sammhaaval.

2. Välkmakselahendused, mis oleks uueks makseviisiks e-kaubanduses ja erinevates mobiilirakendustes

Esiagne kokkulepe:

Alates 2019 (avatud pangandus ja „universaalsed pangalingid“) → **2020** (liidestamine suuremate e/m-kaubanduse keskkondade ja mobiilirakendustega) → **TBD** (uued iseteeninduslahendused)

Hetkeseis:

Universaalseid pangalinke turul veel ei ole. Korralduskomitee kutsub MKFi liikmeid arutlema “universaalse pangalingi” turule tulemise teemal.

3. Lahendused välgmaksete ja e-kviitungite kasutamiseks müügikohtades

Esialgset kokkulepitud:

Q4 2019 (VKE vajaduse põhjalikum uuring) → **2020** (lihtsate ja koheste mobiilmaksete katsetamine ja ettevõtete huvi korral käivitamine kohtades, kus täna ei saa kaardiga maksta) → **TBD** (suured kauplused: mobiilmakse QR-koodiga või enese tuvastamine ja maksmine ID-kaarti viibates)

Hetkeseis:

VKE-de seas uuringu läbiviimise plaan on endiselt laual. Suhelnud Kaupmeeste Liidu esindajatega, otsustasid uuringu läbiviimise eest vastutavad osapooled esmajoones kontakteeruda turuliidritega ning seejärel kaaluda põhjalikuma uuringu läbiviimist.

4. Lahendused rahanõuete ja arvete digitaliseerimiseks

Esialgset kokkulepitud:

TBD (riigi poolt saadetavate rahanõuete vaatamine ja maksmine otse interneti- või mobiilipangas) → **2021** (lisaväärtus VKE-dele, võimalus koostada ja saata e-arveid otse interneti- või mobiilipangast)

Hetkeseis:

Riigi tasandil on otsus tehtud, et täitevnõuded konsolideeritakse EMTA-sse. Ühtlasi on EMTA teinud vastavad arendused oma e-keskkonnas, kuid on nõus arutama, kas oleks teisi lisandväärtust andvaid alternatiive EMTA maksekeskkonna kõrval. Arenguid ja konkreetsemat infot on oodata **Q2 2020**.

Täna tähelepanu eest!